

L'Estat Català ★

PUBLICACIÓ DE ORIENTACIÓ NACIONAL

Direcció: FRANCESC MACIÀ, Diputat

Redacció y Administració:

FEDERACIÓ DEMOCRÀTICA NACIONALISTA

Sant Honorat, 7, pral.

Pòrtic

ESTAT CATALÀ, publicació, és el primer pas que's dona vers la via triomfadora. Al començar, del pòrtic estant, enviem el nostre fraternal salut als patriotes.

Joventut de Barcelona! Joventuts del camp; del Pla de Lleida, de l'Empordà. joventuts totes de Catalunya! La patria us demana la vostra voluntat! Per la Pàtria el vostre entusiasme. Per la Pàtria disciplinats com un sol home!

Pels futurs legionaris de l'eterna Catalunya. Salut!

L'Oficina de Redacció

Joves de Catalunya

Al apareixer el primer nombre d'ESTAT CATALÀ, jo vui adreçar-vos unes paraules en les que hi traspuï tota la meua fervor nacionalista radical.

Estat Català! Dos mots que són la concreció de la nostra tasca. Dos mots que enclouen la més alta significació del nostre ideal. Dos mots en els que hi va compresa tota la transcendència del nostre esforç envers l'assoliment de l'independència de la Catalunya dels nostres somnis i de les nostres amors.

Jo tinc una gran confiança en vosaltres, joves de la nostra terra, que deixeu el camí de la lluita sembrat d'entusiasmes i encatit de esperances. Sou la energia que creix. Sou la aCtalyunya que puja. Jo sé dir-vos que no vui adonar-me dels meus cabells blancs i que servo l'ànima jove pensant amb vosaltres

i pensant amb Catalunya. Altres vells, altres homes, per a mi venerables, tenen també l'ànima jove i esperen amb ànsia els fruits de la vostra actuació.

I no em dirigeixo solament als

joves residents a Catalunya, sinó als que es troben a fóra d'ella, i que continuament estan rebent d'aprop els seus batecs, enfortint la seva organització, tot esperant que en el rellotge de la pàtria nostra hi sonin les batallades supremes de la suprema llibertat.

Hores són aquestes de prova i ho han d'ésser potser més les que vindran. No hi ha d'haver el més petit defalliment. No hi ha d'haver la més insignificant vacil·lació. Quan, després d'un període de preparació i organització, anem a implantar l'Estat Català, els homes de més representació seran els de major responsabilitat. No ha d'ésser com fins ara, que només ha sigut sacrificat el lluitador anònim, el darrer ciutadà.

Jo no sé com serà l'ardor de la lluita, quan arribi el moment. Jo sols sé que cada u haurà d'estar al lloc que li pertanyi, disposant-se a tots els sacrificis. Si algú cau, que sigui abraçat a la nostra ensenya, que haurà de lluir l'estrella solitària, signe de llibertat i d'independència.

Cal que us prepareu per a ésser dignes de l'exèrcit lliberador de Catalunya. I ho sereu, de dignes, perquè al costat de l'enfortiment fi-

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINGI
— BARCELONA —

2—L'ESTAT CATALA

sic, hi haurà la força d'un ideal. Un exèrcit que lluita per la seva llibertat sempre ha de vencer enfront d'un altre que només pot fer-ho per l'opressió i per la tirania. El cas d'Irlanda és prou eloqüent. Anglaterra, lluitant contra les nacions més poderoses, arriba a ésser sobirana del món i, en canvi, té de cedir davant del petit poble irlandès, perquè lluita per un ideal de llibertat.

Joves de la nostra terra! Joves que viviu a fóra d'ella amb l'ànima gonflada de novel·les inquietuds i de delits de deslliurança! Jo us saludo coralment i us crido a l'organització per a quan la lluita arribi. Que el meu toc de clarí no us trobi endormiscats. Si algun ho està, que es tregui la son de damunt i que es redressi amb tota la vigor dels seus anys. Catalunya ho espera.

FRANCESC MACIA

No hi ha pas altre camí! La gent no creu més que als que donen l'exemple i tenen la força de sacrificar-se. Que un sol de nosaltres s'atreveixi anar al "més enllà" i ja ho veuràs.

Elies, en "Més enllà de les forces" de Bjornstjerne Bjornson.

La guerra per força

Es una cosa assats demostrada que no sempre el tenir raó serveix per a convèncer al qui detenta la llibertat i la Justícia. No havent-hi un tribunal internacional que jutgi i falli els plets entre les nacions, els pobles es veuen obligats a posseir un instrument de força per a fer imperar la raó. Això en teoria.

Però la pràctica és una altra. El medi de coacció representat per l'exèrcit, resulta que pot ésser l'instrument no del que fa efectiva la raó, sinó del qui imposa i manté una ignominia.

La raó és moltes vegades vençuda per la força. Mes, tot i reconeixent aquest fet, això no significa que pels homes honrats i pels pobles idealistes, s'accepti aquest fet com a principi de dret i de moral.

Els homes que senten la necessitat de que imperi la Justícia, si les raons no valen, ni per res serveixen, tenen el deure d'utilitzar aquells mitjans d'acció que facin prevalèixer les idees pures.

Si aquest desig de puresa no hagués animat als homes, la força fora avui la única valor del món. La redempció dels esclaus, les lluites per la millora social, la llibertat de pensar, l'existència de les arts i de les ciències, res fora possible sens l'imperatiu de consciència que impulsa naturalment els homes a la llibertat i a la Justícia.

Els homes, per les seves afinitats, pel seu voler, o perquè així la naturalesa ho imposa, viuen en col·lectivitats específiques, formant les races o pobles.

Hi han al món una pila de races o pobles dominadors que tenen en explotació o en subjecció altres races i pobles.

Si a aquests pobles dominats la raó no els serveix per a deslliurar-se, tenen l'obligació moral de fer els possibles per a aconseguir la seva llibertat, utilitzant els medis que el millor èxit els aconselli. La raó no essent atesa, cal fer actuar la força.

Tal és el cas de Catalunya. La nació catalanaa és un poble sotmès contra la seva voluntat. Vençut en 1714, per la força dels exèrcits espanyol i francès, deixà d'existir com Estat. Fa més de cinquanta anys que reclama al dominador la llibertat de constituir-se en Estat. Però els governs d'Espanya, tan si escolten com no, segueixen mantenint a Catalunya esclava.

Per a deslliurar Catalunya, les raons no servint de res, s'ha de crear un exèrcit. Aquesta determinació és obligada i necessària. Es d'obligació perquè consentir, per temor de no utilitzar la força, que Catalunya no fos lliure dels seus destins, equivaldria a acceptar la condició d'esclau que pateixen avui els catalans. Es de necessitat perquè Espanya no ha concedit mai, ni una sola vegada, la llibertat als pobles que han estat sots el seu domini. En canvi, la contrària si que ha passat: pobles lliures que confederats amb Espanya vivien se'ls ha robat violentment la llibertat, com a Catalunya, per exemple.

Espanya ha sigut sorda a les súpliques dels Països Baixos i d'Itàlia, Espanya no concedí ni a una sola de les repúbliques americanes l'autonomia que reclamaven, Portugal hagué de separar-se. No hi

ha, no hi ha hagut en tot el món un poble més enemic de la llibertat dels pobles que Espanya.

Catalans que tenien alguna esperança amb els governs de Madrid o amb espanyolistes de Catalunya, els que no l'han perduda estan arrau de la desesperació.

No hi haurà altre remei, malgrat els nostres sentiments pacifistes, malgrat el desig d'una resolució harmònica, malgrat l'excés de sentit jurídic que caracteritza al poble català a través de la història no hi haurà altra solució que resoldre el nostre plet amb aquesta faisó.

Sigui quin sigui el resultat a que ens porti el nou estat de consciència que s'ha creat en el poble català, sigui quina sigui la sort de l'acció que s'ha d'empendre, que ningú culpi al nostre poble del fet de pendre les armes.

Es l'enemic mateix que ens obliga; és la història d'Espanya que ens diu que la llibertat de llurs pobles opresos es consegueix únicament per la violència; és la sordera, la negativa contínua, el mal voler, l'esperit dominador, en fi, dels espanyols que els priva de concebir el món d'altra manera que com un conjunt de pobles dominadors i pobles dominats.

El concepte de llibertat i de Justícia per tots els pobles de la terra, que és en la ment i en la voluntat dels catalans, no existeix entre els espanyols.

Pobles lliures de la terra! Un poble oprès clama per la seva llibertat. A tots els que, en les hores tràgiques de la guerra que s'apropa, donguin a Catalunya l'ajut o la simpatia, a tots vosaltres ¡salut!

Nacionalitat per la cultura?... No hi ha cultura possible on no hi ha valor, ni esperit de sacrifici!

HARALD NIELSEN

Les rutes inexorables

Fa trenta anys que el Catalanisme començà la seva batalla des de la plaça pública; encarrilant el sentiment patriòtic tot just incipient, vers les lluites polítiques; que cristallitzaren en un moviment polític-nacionalista evolutiu.

Amb aquests trenta anys s'ha re-

corregut tota la gamma de les actuacions cordials i efusives i a la fi els fets han vingut a donar la raó al nucli radical del Catalanisme; vinculat en les modestes, però pures actuacions dels homes que alçaven la bandera de la Unió Catalana, com el símbol veritable de les nostres reivindicacions patriòtiques.

El Nacionalisme Català ha seguit tot un extens camí, peticionari, envers l'Estat, i l'inutilitat, ha segellat sempre totes aquestes actuacions conciliadores.

El més esforçat optimista serà convençut, si es pren la molèstia de donar una ullada, damunt les estepes espanyoles, quan una qüestió catalana s'hi debateix.

No reincidim en aquest aspecte, perquè quasi la totalitat dels nacionalistes catalans, hi estan d'acord.

Es per això que creiem que devem condicionar la nostra tàctica de combat, inclús dintre aquest acondicionament preveure la diversitat de formes.

Estem d'acord en reconèixer que són les circumstàncies en que la lluita es desenrotlli, les que imposaran als patriotes catalans la seva tàctica a seguir.

Però també creiem que, precisament per aquest motiu, no podem defugir, ni no condicionar un d'aquells aspectes de lluita; que integren, inexorablement, les rutes alliberadores dels pobles.

Perquè no podem preparar-nos a les possibles incidències? Es que els patriotes catalans esperarem que se'ns dongui la batalla, amb les mans a la butxaca?

Aquesta és la raó que apreciem, pràctica i immediata per a anar a la constitució de l'Estat Català.

Vindria a càrrec de l'Estat Català l'organització nacional sots aquest aspecte.

Cal tenir present que si una tasca nacionalitzadora requereix la seva preparació, també una organització vol aquell marge de temps necessari.

El Nacionalisme Català va a empendre la caminada més difícil, el camí més abrupte.

Ja s'ha tancat el període d'infantament, avui el nostre Nacionalisme, vulgues o no, restà encarat a la dura prova. Trenta anys de diputats, Jocs Florals; trenta anys de política corruptora de l'idea pura de nostra reivindicació. Però la raça persisteix en sa essencialitat nacional. Tota la Pàtria viu l'esperança del més enllà. El seu dret a la vida plena i lliure és inesborrable.

Si la desnacionalització no l'ha morta, poc podran les cohibicions de tota mena. La seva vida és eterna; viurà malgrat tot, com viuen i existeixen les seves muntanyes i els seus rius.

Tot ço altre que és imposició, cohibició, no és res, perquè va contra natura.

Cal fermesa, cal esperança inabastable.

Els patriotes catalans deuen pensar que fins ara, la responsabilitat i la sort de la nostra causa, estaven en mans d'una gent que feia de parlamentaris nacionalistes.

Ara els patriotes catalans deuen pensar que tenen a les seves mans aquesta responsabilitat.

I sentint aquesta responsabilitat és com els patriotes catalans tenen d'anar a l'organització nacional.

La sort de la Pàtria està en cada un de nosaltres.

Cal reflexionar perquè som al començament de la batalla.

Catalunya no serà una excepció en el plet del seu alliberament. Totes les reivindicacions alliberadores han tingut de passar per aquest camí inevitable i necessari.

LA TRALLA

Setmanari de propaganda nacionalista

Envers l'Estat Català

I

L'Imperialisme, o sia el sistema d'eixamplar el terror nacional amb el domini de pobles de condicions ètniques diferents a les pròpies, és l'origen de les convulsions que masas sovint soquetregen la Humanitat. Si totes les nacions, grans i petites, portessin al cor l'humanitarisme de que fan gala, respectarien la vida i la lliure expansió de les col·lectivitats de característiques diferents, i al respectar l'obra de la naturalesa i dels segles, evitarien les idealitats de redempció, que necessàriament neixen en les nacions subjectes a esclavatge, sempre despòtic, encara que s'ornamentin amb llaços d'amor i amb totes les temptacions del benestar material.

I, dissortadament, avui encara, no és la corrent de llibertat nacional la que predomina en les altes esferes dels grans estats, doncs la teoria wilsoniana de l'auto-determinació i el respecte a les varietats ètniques, foren focs-follets per a l'enlluernament dels pobles, car si és veritat que com a conseqüència de la darrera guerra han assolit sa independència un bon nombre de nacionalitats, escuses de necessitats econòmiques i de defenses frontereres han trossejat molts pobles, semblant en aquests nuclis irredempts la llevar de futures guerres.

Aquestes consideracions de sentit comú, haurien d'ésser compreses per tots els esperits altruistes, que en lloc de pensar en l'utopia d'una pàtria universal, que seria el cementiri previst per En Bakounine, haurien de confiar en una germanor de tota la Humanitat a base del respecte a la vida i al lliure albir de tots els agrupaments humans lligats pels caràcters etnogràfics que naturalment els uneixen i que els separen dels demés, per a que amb la incommensurable varietat que presenten, sia més perfecte el progrés que neixi del conjunt de les activitats de tots.

El Nacionalisme, en son veritable sentit (i no s'oblidi que és una paraula que molt sovint s'usa amb impropietat) no és altra cosa, que l'antitesi del Imperialisme i per lo tant el sistema orgànic que renunciant a tot predomini, tendeix a la consecució del suprem perfeccionament de la Humanitat, o sia a que l'agrupament polític, artificial i arbitrari Estat, coincideixi amb el nucli natural, precís i indestructible Nació.

Nostra doctrina, rebutjant la obra de conqueridors i diplomàtics i la teoria maquiavèlica dels fets consumats, va directament a la desaparició dels Estats imperialistes, per a donar vida i llibertat als Estats nacionals.

MONT D'ORDRE.

La carcassa s'esberla: els corcs la minen amb tota pressa.

No dormim.

Procurem que l'enderroc ens trobi previnguts.

SPHINX.

Lletres obreres

Apreciat A.: Tardana, excessivament, la destitució encertada i justa realitzada pel govern espanyol dels dos generals que exercien en la nostra ciutat i en tota la Catalunya una governació tirànica i medieval, ha produït una reacció enorme en totes les activitats ciutadanes, i d'una fàisó manifesta i saludable entre els companys i en tots els medis obrers, de temps, com ja saps, desencorajats i mig estemordits.

La gran curva dolorosament tràgica que acabem de passar — i amb nosaltres la ciutat entera, — paradoxalment esfumada per la claror dels nous dies, ens apar ja tant més llunyana com gran és el desig arreu manifestar de la conveniència de disposar d'un dilatat període d'actuació verament constructiva, pacífica, aciençada, de capacitació intensament cultural, que proporcioni a tots els companys l'equanimitat i la força de voluntat, la fermesa, en una paraula, que en dies no llunyans tant trobarem a mancar els que com tu i jo pensen, per a que no es dongui altra vegada el fet vergonyós d'aparèixer com uns covards els que deixàrem desbordar la corrent avassalladora i fatal, únicament per un noble gest de repugnància.

Restablerts, almenys en apariència, com pots suposar, els més primordials drets constitucionals, les nostres forces disperses, perseguides, obligades a actuar en la més fosca clandestinitat, s'han apressat a aplegar-se novament, cuitacorrents, fent testimoni de presència en el camp de la lluita, ja mai, però, totalment abandonada malgrat totes les persecucions i cruentos sacrificis. La nostra personalitat, si bé soquetrejada i malmesa, resta en peu, anhelosa de refer-se... i reixirà, reviurà.

L'exèrcit contrari al sindicalisme vigila constant, obligada, amada i ben peixada de la tirania caiguda, — amb quina dolor, amb quanta vergonya escric tot això! — sembla tant mateix externament tot alegroï de poguer mostrar les armes a la *funerala*, desitjós de poguer acordar una *entente cordiale* (no m'atreveixo a dir amb els seus enemics, nosaltres), amb els lluitadors d'enfront... als quals de bon cor (no crec ferlos-hi cap retret al dir això) no haurien volgut veure'ns re-

nèixer, ni tan nombrosos, ni tan units, ni tan coratjosos, com a noves flors de sang acusadores.

L'anhel de legalitat, la promesa ardent de pau, s'ha manifestat, com hom ha pogut llegir en la premsa diària barcelonina en un camp i en l'altre. Tindrà una llarga i efectiva realitat?

La lliçó de les pretèrites dolors, de les sagnants innúmeres tragèdies, gairebé totes anònimes i sense grandesa, de les vils infàmies acomplides com un esport de baixesa — i ja saps repetidament amb quina equitat distribueixo les meves condemnacions — serà aprofitada?

Jo, amic A., no responc més que de la sinceritat de les meves pròpies paraules; per això m'abstinc de dir-te el meu pensament respecte dels fets darrerament esdevinguts, limitant-me a enviar-te la ressenya dels discursos pronunciats en el Teatre del Bosc en el míting grandíols, entusiasta i concorreudíssim amb excés celebrat pel Sindicat únic, per dir-ho clarament, i de les discussions tingudes en la reunió dels Sindicats lliures, potser obligats a reunir-se depressa i corrents i a desgrat, segur de que, prou clarivident i culte per a formar amb aitals elements de judici un criteri encertat i raonable de les accions i del pensament d'altres, voldràs amablement fer-me gustar els fruits de les teves sempre apreciades i saboroses meditacions.

Lo que si vull dir-te, malgrat ja sé que no és cap novetat per tú ni per ningú, que malgrat tots els eufemismes i dissimuls, que a despit de tots els desitjos nobles i sincers, avui com ahir, la guerra social resta en peu, estant la foguera tan vivament encesa com en els dies més vermells que hagi viscut el nostre poble. És possible que per la gran majoria dels nostres companys, — companys malgrat la gran separació de procediments i d'apreciació dels problemes i de llur resolució! — hagi estat vana i inútil la dolor de la ruta sanginosa que els obrers acaben de recórrer; però, ai, la nostra burgesia, la burgesia catalana, ara com sempre permanixerà aferrada a la tradició d'incapacitat i d'incomprensió i de malvolença de que constantment ha donat proves davant dels més alts destins patriòtics i humans.

En aqueixes circumstàncies, serà dolorosament possible, segur, que totes

les actuacions enlairades fracassin i que en definitiva l'acció d'un instant s'imposi malmetent-ho tot.

Vols una prova més eloqüent de ço que et dic que la que ens dona la publicació del R. D. promulgat per a l'endegament del problema social pel govern d'Espanya per a la "província de Barcelona", trajo l'legislatiu a mida d'un sindicalisme de gatzara i de minyons fatxenders, però dintre del quals la menys fornida agrupació obrera ha de morir d'asfíxia?

Els obrers catalans, davant de tot això, no hem de sapiguer sortir ja mai de les roderes seculars?

Per avui crec hem estat prou comunicatius i extens; un altre dia procuraré exposar-te clarament i sucinta lo que penso del nostre deure patriòtic i social.

Salut.

B.

ESTAT CATALA, divideix la seva tasca, donada la variació d'assumptes que li seran sotmesos, en dues oficines: Oficina de Redacció i Oficina d'Organització.

Preguem als nostres comunicants que sempre ho fassin per escrit, baix sobre i indicant l'Oficina respectiva, segons l'assumpte que hi tinguin interès.

Per l'Estat Català

L'idea d'anar a la constitució de l'Estat Català ha sigut llençada i acceptada amb fort entusiasme, per tots aquells que hem pogut explicar-los-hi llur alcanç de paraula.

Es per això que s'imposava l'aparició d'un portaveu, que fent-se resó d'aquest projecte, l'expandís, a fi de convèncer als catalans de la patriòtica necessitat que sigui aviat un fet aquesta obra, la més pràctica, la més constructiva, la més

genial de totes les idees exposades pel Nacionalisme Català.

ESTAT CATALA. Heu's aquí unes paraules que el primer cop de sentirles pronunciar produeixen a l'oït el só d'una estridència, o l'emissió d'una utopia.

ESTAT CATALA, és per a els esperits mesquins la constitució d'una nova Capella... I ESTAT CATALA en nostra concepció, és la grandiositat de la Pàtria rediviva, que acobla a tots els seus fills per alliberar-los per enaltir-los, per dignificar-los davant del món.

Es per això que propaguem l'ESTAT CATALA. L'alliberació de la Pàtria jamai serà l'obra d'un partit per gran que aquest fos, pretendre que tots els catalans integresin un sol partit això sí que seria una utopia, com també ho seria pensar que el plet de nostra alliberació, fes postergar totes les demés ànsies alliberadores, deixant aquestes per discutir-les i resoldre-les quant Catalunya gaudís de sa sobirania. L'Estat Català per son medi d'expressió; el Parlament Català, serà el recull de totes les manifestacions, necessitats i desitjos de les diverses maneres d'ésser, sentir i pensar de tots els Catalans, quins concurriran a emetre el manament dels seus representats, sense abdicar ni posposar cap de les pròpies conviccions. L'ESTAT CATALA per lo mateix; esent el recull genuí de l'esperit dels poble català llegislarà la constitució per la que ha de regir-se en totes ses manifestacions la Pàtria Catalana, ja que cap de les lleis imposades per l'Estat Espanyol satisfà ni encaixen amb nostra característica especial. S'objectarà que aquesta llegislació no tindrà una aplicació immediata i per lo tant no serà viable fins i tant

Catalunya no sigui reconeguda Internacionalment com a Estat lliure i idenpendent, mes entretant com a poble previsor, com a poble assenyat; tindrem resoltes totes aquelles qüestions que en el moment de transacció d'un estat a l'altre constitueixen la crisi més fonda que passen els pobles.

A posta he començat exposant el caire més esquerp de l'Estat Català, ço és lo que pot dividir als homes.

Direm quelcom també de lo que ens uneix i lo que és factible que realitzi en conjunt, un poble que vol reconstruir una Nació.

Els ideals de reivindicacions nacionals, són tots ells amarats de sentimentalisme, i és aquesta la causa que sentim aquest iedal, homes de diferents credos polítics, socials, o religiosos, les dones i els infants. I és més gran e intens encara aquest sentimentalisme, en els que apartats de les lluites de la terra nadiua, viuen l'anyorança de la Pàtria allunyada.

Es aquesta la gran força que posehim és aquest l'aglutinant que fa invencibles les causes Nacionalistes, quan aquestes porten una direcció que les coordina per fets determinats perquè aprofiti totes les valors intelctuals, morals i físiques dels homes de diferents agrupaments.

I això sols pot aconseguir-ho un organisme superior a tots els partits i a totes les escoles.

L'ESTAT CATALA doncs ha d'ésser la dinamo d'aquesta energia.

¡Homes dels diferents camps del Nacionalisme! sense abdicar de cap de vostres conviccions peculiars, abans al contrari, defensant-les i propagant-les, dintre i fora del

Parlament Català, unint-nos per a col·laborar a l'ESTAT CATALA i en conjunt farem l'obra més constructiva per a l'alliberació i l'engrandiment de nostra Pàtria Catalana. Imagineu-vos l'aplicació que pot tenir aquest aprofitament de forces i valors i penseu que sense l'ESTAT CATALA, sense aquest organisme, veritable representant de la Pàtria no seria possible aquest lligam de convivència Patròtica.

Posem-hi la voluntat i tindrem constituït a l'hora el front únic que ens farà invencibles davant de nostres enemics.

Nacionalistes: no compreu a les cases que no tinguin els retols en català.

Serietat

Sóm enemics de la violència en paraules. Ens desplauen les estridències de carrer, a les quals massa sovint s'entrega la nostra gent. Ens assemblem, en això, els catalans, als republicans espanyols: sempre amb la revolució en els llavis i mai en la voluntat el fer-la.

Quan la nostra voluntat es manifesti en una organització que es proposi seriosament imposar-la, Catalunya serà lliure. Pot fer-se això, perfectament, prescindint de crits, de cants i de cintes.

La organització es fa en silenci; sense efectismes melodramàtics i sense estridències que la delatin. No s'improvitza. Defuig els entusiasmes, que porten encadenats els pessimismes, i cerca la fè. Escull serenament el moment oportú i feix amb seguretat.

El moment és més oportú com l'enemic és més feble. L'èxit està renyit amb els quixotismes. El nostre enemic és feble sempre, però té moments de veritable im-

6—L'ESTAT CATALA

tència i aquests són els que cal aprofitar.

Recordeu-se d'Annual. S'esqueia el desastre pel juliol i fins a l'octubre el Govern no podia aportar al Marroc, si no prou gent, al menys prou material per a començar la "reconquesta". Li calien dos mesos llargs per oposar-se als rifenys, gent mal armada i escassa, i això sense tenir cap entrebanc a la península.

Què hauria passat, si una organització hagués llençat un audaç crit de revolta?—I si calgueren dos mesos per a oposar-se a la rebel·lió rifenya, que no pot fer-se en dos mesos per a organitzar la resistència?

El Govern deixà morir a Mont-Arruit, a 40 quilòmetres de Melilla i amb carretera per a anar-hi, a 4.000 homes qui resistiren llargament. A més d'un patriota aquesta resistència li haurà servit per a entonar un himne a l'heroïsmes espanyol. A nosaltres ens serveix per a constatar que no es pogué salvar-los.

Si ens haguéssim organitzat, en lloc de eridar, cantar i exhibir cintes, podríem aprofitar les oportunitats. Avui, per manca de serietat, continua l'esclavatge.

D'oportunitats ja en vindran. Que no ens trobin cantant, amb un llacet a la solapa.

ESTAT CATALA

❖ Publicació d'organització nacionalista ❖

NOVES

Els Nacionalistes catalans a l'estranger

Constitució de la Federació d'Entitats Nacionalistes Catalanes de Cuba.

Ens és grat consignar l'entusiasme amb que els nacionalistes catalans residents a Amèrica, treballen

per a laborar àrdidament per a la consecució de les llibertats nostrades. Un dia, a través la mar immensa, ens arriba una notícia que afalaga els nostres sentiments patriòtics, altre dia un cablegrama ens porta el ressò d'un acte, sinó de veritable transcendència, de fortitud i d'homenatge a les terres que els ulls enyoren; ara de les pampes argentines, després de l'immensa urbs new-yorquina, dels vergers cubans de les ciutats xilenes, una darrera l'altra ens arriben les guspires del foc patriòtic que, en holocauste a la Pàtria, tenen encès els bons nacionalistes catalans exilats a Amèrica.

Darrerament, un fet de veritable transcendència per a la propagació dels ideals catalans arreu de la terra, ha esdevingut en els riolers jardins de la lliure Cuba; cal assenyalar amb una fita l'acte del qual parlarem, car constitueix ja per si sol un espill d'abrandament nacionalista en el qual tots devem fixar-nos. Els nuclis nacionalistes catalans residents a Cuba obeïnt a una veu de pràctica precisa i justa, ara en que a Catalunya s'activa la propaganda per a la Constitució de l'Estat Català, han recullit en el si d'una Federació, les diverses activitats que malversaven particularment cada entitat nacionalista, realitzant una obra sòlida, car no hi ha dubte que totes elles es transformaran en una sola acció, que dirigirà el moviment nacionalista patriòtic dels bons nacionalistes de Cuba.

Per acord dels consellers del "Grup Catalunya" de Santiago de Cuba i després d'un canvi d'impressions amb els Consells Directius de les entitats, Centre Català, de l'Havana, Casal Nacionalista Català, de Camagüey, i Block Cathalònia, de Guantàmano i amb els Directores de les revistes "La Nova Catalunya" i "Prou!" convingueren en portar a terme una "Federació d'entitats Nacionalistes Catalanes de la República de Cuba"; acordant-se fixar els dies 8, 9 i 10 d'octubre per a celebrar la primera Assemblea per a la constitució de l'esmentat Federament, designant alhora la ciutat de Santiago de Cuba i l'estatge social del "Grup Catalunya" per a lloc de celebració de ses primeres tasques, dividint-se, aquestes,

en quatre Ponències, d'Organització i mitjans per a obtenir la probable federació de totes les de l'Amèrica, la primera; tasca a realitzar i fer més profitosa l'actuació dels periòdics nacionalistes catalans d'Amèrica, relacions amb les entitats d'igual caràcter de Catalunya per a fer més efectiva l'actuació i campanya pro-llibertat de Catalunya, les segona i tercera respectivament, i la quarta, mitjans per a obtenir els cabals necessaris per al sosteniment de la "Federació".

Tretes a sort les ponències, escaigueren, per ordre respectiu, al periòdic "Nova Catalunya", de l'Havana; "Block Nacionalista Cathalònia", de Guantàmano; "Centre Català, de l'Havana, i periòdic "Prou!", de Guantàmano.

Presos els acords de que suara feiem esment, els dies 7, 8 i 9 d'octubre es reuniren en la ciutat de Santiago de Cuba els delegats de les entitats representades i després d'una breu explicació dels motius de la reunió que donà el senyor Carbonell i Puig, aquest feu entrega de la presidència de l'Assemblea al senyor Miquel Oriol i del secretariat al senyor Joan Pinyot, abandonant totseguit la taula presidencial el C. D. del Grup Catalunya, entitat organitzadora de l'acte.

Hi assistiren en representació de les entitats "Block Cathalònia", de Guantàmano, En Vicens Raventós; pel "Centre Català" de l'Havana, En J. Pineda i Fargues, En Miquel Oriol i En P. Clavé i Ferrer; per "La Nova Catalunya", el Redactor en cap J. Conangla i Fontanillas; per "Prou!", de Guantàmano, llur Director, N'Emili Cugat; per "Nació Catalana", de Santiago de Cuba, el Director senyor Daroca; per "Vida Catalana", de l'Havana, llur Director, En Pere Boquet; pel "Grup Catalunya", llur Conseller en Cap, En S. Carbonell i Puig, i En J. Pinyot i Marc.

A proposta del delegat del "Centre Català", de l'Havana, és elegit per aclamació President de l'Assemblea llur iniciador, el fèrvid nacionalista En J. Carbonell i Puig, i per mitjà d'igual proposició, demostrativa de l'entusiasme i desig de ferma actuació nacionalista dels senyors Parellada i Boquet, els se-

cretaris senyors Pineda i Fargues i Mirabent i Mirabent.

Prèvia una coral salutació del senyor Carbonell i Puig a tots els delegats, exterioritzant els seus sentiments nacionalistes en paraules justes i vibrants, diu que és hora de que tots els catalans de Cuba pensin en la transcendència de l'acte que s'està realitzant, és precis — diu — recollir tots els esforços, totes les energies, totes les idees per a que la "Federació dels Catalans de Cuba", que qui-sap-lo si ho serà dintre de poc de tots els de l'Amèrica i no tardarà en ésser-ho de tots els del món, sia un bloc on s'estelli l'opressió que endogalla a la nostra dissortada Catalunya. Continua fent esment de la raó del poble català en demanar la seva llibertat nacional, amb paraules càlides i vibrants; dient, penseu que és el primer acte demostratiu de la vitalitat del nostre moviment. Una sorollosa ovació corona el discurs del senyor Carbonell, que es repetí successivament. Parlaren totseguit saludant a l'Assemblea els senyors Pineda i Fargues, Callís, Cugat, Parellada i, a precs dels assembleistes, el senyor Conangla i Fontanilles.

Es admesa una proposició del senyor Mirabent que tracta de realitzar l'acció separatista dels grup catalans i periòdics de Cuba, per mitjà d'una ponència que es debatrà en les successives reunions.

Tancant-se la sessió preliminar de l'Assemblea, celebrada en el dia 8 d'octubre, amb sorolloses ovacions. Donada l'importància de l'acte i poc espai disponible, en parlarem en el nombre següent, car les ponències són de veritable transcendència per al moviment nacionalista català a l'estranger.

Rebin els organitzadors dels actes i assembleistes concorrents, i més coral salutació que els tramestem des de les planes d'aquest periòdic, propugnador d'iguals principis nacionalistes radicals que els dels separatistes de Cuba.

L'ESTAT CATALA.

Aportaran la seva col·laboració en aquestes planes, M. Rosell i Vilà, Lluís Marsans, Duran i Albesa, J. Salvat i Fapasseit, J. Mallafré Tort, Daniel Cardona, Fermi Palau, Manuel Pagés, Dr. Riera i Puntí, Domènec Soler, Ramon Fabregat, Tomàs Garcés, Dr. Aguadé Miró, En J. Fernández, P. Llangort, etc.

SECCIO OFICIAL

A Barcelona:

Es fa avinent a tots els joves nacionalistes que vulguin ingressar a la "Joventut Democràtica Nacionalista", Sant Honorat, 7, pral., quins treballs de reorganització començaran aviat; tinguin la bondat de deixar nom, edat i adreça, baix sobre signat i nom de:

Oficine d'organització ESTAT CATALA

El Grop número 2 L'Estrella va verificar el diumenge al matí l'excursió a muntanya d'entrenament de rodella amb un resultat de punts excelents.

Es prega a totes les joventuts nacionalistes i nuclis de caracterització radical, que vulguin participar en els treballs preliminars de la nostra organització que envihin la

seva adhesió per escrit a n'aquestes oficines.

Més tard es comunicarà a les associacions i Joventuts respectives la seva tasca ineludible.

MANIFEST

L'"Acció Radical Catalana" de París, llença la present proclama amb motiu de sa constitució legal, com a prova de llur existència i norma de llur actuació.

Als pobles lliures salut!

Als esclaus, coratge i germanor!!

Al nostre, el cor i el braç, l'ànima tota!!!

L'"Acció Radical Catalana" la constituïm una joventut sadolla de llibertat, freturosa d'acció i pletòrica d'optimisme per a la consecució del nostre ideal suprem d'independència. Artistes i comerciants, intel·lectuals i obrers, artesans i dependents tots som uns, disposats a tot, per la santa causa de lliberació de la Pàtria.

Per a nosaltres no hi ha qüestió prèvia fora la de l'independència; tot altre qüestió és mediata, tot altre problema ens seria pertorbador. Agevellar totes les energies per a rompre les cadenes d'esclavatge, és nostra obra fonamental.

No som neòfits del sacrosant ideal de llibertat pàtria; som una llegió, fins ara esparsa, acoblada per l'esperit flamejant de l'independència íntegra de Catalunya que deu arborar el cor de cada català i que cohesiona, l'abjecció d'una tirania històrica d'un poble en descomposició política, que, vivint solament de records d'un imperialisme caduc, és orb a les realitats tangibles que, sacrificant la sang i les energies vitals

8—L'ESTAT CATALA

de l'Estat, depaupera a gratient les Nacionalitats històriques que porta a remolc, arrocegant-les sota el jou infamant de le'sclavatge ini-qui, estigma dels sumisos.

No som exclusivistes, que si vo-lem la llibertat de nostra Pàtria íntegra, la que la diplomàcia no po-drà jamai mig partir-ne l'ànima, la que té com a fronteres naturals la llengua catalana aqueixa gloriosa llengua que com el Fènix renaixent i espurgada, la que no pogueren matar les tiranies seculars d'ençà ni d'enllà del Pirineu, la que no l'ar-rencarà mai ningú perquè arrela en l'ànima ancestral, perquè és el ne-xe de nostre ésser, l'expressió de nostre voler; així mateix volem la llibertat de tots els pobles de la Terra.

Que cada u reivindiqui son dret. Que cada u l'exigeixi si així li plau. Cada poble en lluita de lliberació, és nostre aliat espiritual, per això no distingim ni raça ni color, ni llengua ni país.

L'"Acció Radical Catalana" obra els braços a tots els que facin pro-fessió de fè de nostra ideal d'inde-pendència, únic objectiu del nostre esforç. A redós de nostra bandera de llibertat no hi volem febles, mit-ges tintes, ni dobles cares, que no som una amalgama política sinó una llegió de convençuts, per a quins la llibertat absoluta de Cata-lunya és intangible. Així, sel-lecio-nant d'abans no perdrem temps amb òbvies definicions ni lluites bizantines.

La nostra tasca és dura, el treball intens i el profit exclusivament a la Pàtria. Perquè no portem llast de banderia ni marques de colors al-tres que, els de les **Quatre Barres de Sang**, al lllindar de nostra porta ningú té d'abdicar de llurs idees particulars, mentres no siguin in-compatibles amb el dogma d'eman-cipació.

Amb ço que és patrimoni de la consciència individual: llibertat ab-soluta.

Amb ço que és patrimoni de l'ideal patri: intransigència abso-luta.

El fet de nostre exili de grat o per força, eleva nostra espirituali-tat per damunt de totes les dissen-cions que la convivència a la llar pairal ocasiona naturalment, em-prò el tremp és més fort per a ex-cluir a simoniacs o faritzeus, fent un nucli sà i actiu, apte i capaç de la sagrada missió i màxim sacrifici amb holocauste a Catalunya.

Amb nosaltres els abnegats!

Visca Catalunya lliure!

El Consell Directiu.

Paris, Septembre, 1922.

Estatge Social Provisionalment de l'"Acció Radical Catalana". 73 Boulevard Sébastopol.

L'ESTAT CATALÀ

Subscripció a Catalunya: 3 pessetes anyals

S'admeten donatius per a estendre nombres francs